

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

04 iulie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Guzun Ion

Judecători – Țurcan Anatolie, Talpă Boris, Eremciuc Ghenadie și Daguța Sergiu,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 19 aprilie 2022, în cauza penală în privința lui

Ghencea Igor xxx, născut la xxx, originar și domiciliat în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 24.01.2021 - 08.02.2022;

Instanță de apel: 01.03.2022 - 19.04.2022;

Instanță de recurs: 19.07.2022 - 04.07.2023.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 08 februarie 2022, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală*, a fost încetat procesul penal în privința Mihaelei Iorga în comiterea infracțiunii prevăzute de art.320¹ Cod penal pe motivul intervenirii actului de amnistie în temeiul Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

A fost recunoscut vinovat Ghencea Igor, în comiterea infracțiunii prevăzute de art.320¹ Cod penal, și în temeiul Legii, în coroborare cu prevederile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, s-a aplicat pedeapsa cu închisoare pe un termen 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost recunoscut vinovat Ghencea Igor, în comiterea infracțiunii prevăzute de art.320¹ Cod penal, și în temeiul Legii, în coroborare cu prevederile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, s-a aplicat pedeapsa cu închisoare pe un termen 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art.84 alin.(1) Cod penal, lui Ghencea Igor, i s-a stabilit definitiv, pedeapsa pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, Ghencea Igor împreună și de comun acord cu Iorga Mihaela, la data de 04 noiembrie 2021, aproximativ ora 15:00, având intenția de neexecutare a măsurilor stabilite de instanța de judecată în Ordonanța de protecție a victimei violenței în familie, intenționat au neglijat cerințele stabilite de Judecătoria Cahul, sediul Central, în ordonanța de protecție din 22 octombrie 2021, prin care a fost dispusă stabilirea față de Ghencea Maria a măsurilor de protecție a victimei violenței în familie prin care agresorii Ghencea Igor și Iorga Mihaela au fost obligați să părăsească bunul imobil situat în xxx; să nu se apropie de victima Ghencea Maria la o distanță cel puțin 200 metri; să stea departe de bunul imobil unde

locuiește victima situat în xxx, la o distanță de 200 metri; să nu contacteze cu victima, inclusiv telefonic sau în orice alt mod - pe o perioadă de trei luni, începând cu data de 22 octombrie 2021 și până la 22 ianuarie 2022, cu monitorizarea electronică a agresorilor, au revenit în domiciliul părții vătămate Ghencea Maria, amplasat în xxx, nerespectând distanța de cel puțin 200 metri de a nu se apropia de victimă, precum și să stea departe de bunul imobil unde locuiește victima la o distanță de 200 metri, contactând cu ea verbal, încălcând astfel măsurile de protecție stabilite prin actul judecătoresc de dispoziție.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanța a reținut în drept, că faptele inculpatului Ghencea Igor întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.320¹ Cod penal, potrivit indicilor calificativi: „neexecutarea intenționată a măsurilor stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție a victimei violenței în familie”.

Tot el, Ghencea Igor la data de 28 noiembrie 2021, aproximativ ora 15:00, Ghencea Igor având intenția de neexecutare a măsurilor stabilite de instanța de judecată în Ordonanța de protecție a victimei violenței în familie, intenționat a neglijat cerințele stabilite de Judecătoria Cahul, sediul Central, în ordonanța de protecție din 22 octombrie 2021, prin care a fost dispusă stabilirea față de Ghencea Maria a măsurilor de protecții a victimei violenței în familie prin care agresorii Ghencea Igor și Iorga Mihaela Mihail au fost obligați să părăsească bunul imobil situat în xxx; să nu se apropie de victima Ghencea Maria la o distanță cel puțin 200 metri; să stea departe de bunul imobil unde locuiește victima situat în xxx, la o distanță de 200 metri; să nu contacteze cu victima, inclusiv telefonic sau în orice alt mod - pe o perioadă de trei luni, începând cu data de 22 octombrie 2021 și până la 22 ianuarie 2022, cu monitorizarea electronică a agresorilor, a revenit în domiciliul părții vătămate Ghencea Maria, amplasat în xxx, nerespectând distanța de cel puțin 200 metri de a nu se apropia de victimă, precum și să stea departe de bunul imobil unde locuiește victima la o distanță de 200 metri, intrând în ogradă și contactând cu ea verbal, încălcând astfel măsurile de protecții stabilite prin actul judecătoresc de dispoziție.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanța a reținut în drept, că faptele inculpatului Ghencea Igor întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.320¹ Cod penal - „neexecutarea intenționată a măsurilor stabilite de instanța de judecată în ordonanța de protecție a victimei violenței în familie”.

3. Avocatul Grosu Eugen în interesele inculpatului Ghencea Igor, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului Ghencea Igor, recunoscut vinovat în baza art.art.320¹, 320¹ Cod penal, să-i fie stabilită o pedeapsă non-privativă de libertate sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

În motivarea apelului, apărarea a invocat că, prima instanță nu a luat în considerație că inculpatul Ghencea Igor a solicitat examinarea prezentei cauze penale în procedura simplificată și a recunoscut în totalitate probele ce au fost acumulate la dosar, căindu-se sincer de cele comise și explicând în detalii circumstanțele faptelor incriminate lui și a faptului că chiar partea vătămată a solicitat ne aplicarea față de Ghencea Igor a unei pedepse non-privative de libertate și că dânsul este unicul întreținător a acesteia și că fără dânsul nu v-a reuși să supraviețuiască.

Instanța de judecată nu a luat în atenție acel fapt că Ghencea Igor a executat în totalitate pedepsele care i-au fost aplicate anterior și nu are careva datorii față de stat, executând atât pedepsele sub formă de amendă cât și orele neremunerate în folosul comunității, solicitând în prezenta cauză aplicarea pedepsei sub forma orelor neremunerate în folosul comunității prin care să-și poată răscumpăra vina și a aduce un aport societății, dar nu să prejudicieze bugetul statului pentru întreținerea sa în instituțiile penitenciare, fapt pe care îl consideră logic și întemeiat.

Apărarea susține că, pedeapsa aplicată lui Ghencea Igor este una prea severă pentru

săvârșirea unei infracțiuni ușoare și că nu v-a duce la reeducarea ultimului, ci aflarea lui în anturajul altor condamnați care execută pedepse pentru săvârșirea infracțiunilor grave și excepțional de grave, v-or influența doar negativ asupra fonului psiho-emoțional și a comportamentului lui în viitor. Prin muncă neremunerată în folosul comunității se poate ajunge cu mai multă eficacitate la rezultatul reeducării decât a executării reale a pedepsei.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 19 aprilie 2022, a fost admis apelul, casată parțial sentința, în partea stabilirii pedepsei lui Ghencea Igor, rejudecată cauza, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care lui Ghencea Igor i s-a stabilit pedeapsa:

- pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.320¹, Cod penal sub formă de închisoare pe un termen de 1 an;

- pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.320¹, Cod penal sub formă de închisoare pe un termen de 1 an.

Conform art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, se stabilește inculpatului Ghencea Igor, pedeapsa definitivă - 1 an și 6 luni închisoare.

Conform art.90 Cod penal, se suspendă condiționat executarea pedepsei, cu stabilirea termenului de probațiune de 2 ani.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a reținut că, la judecarea cauzei, prima instanță corect a examinat și acceptat cererea inculpatului Ghencea Igor privind judecarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală și corect a constatat circumstanțele cauzei și întemeiat a stabilit vinovăția inculpatului Ghencea Igor în comiterea infracțiunii imputate, în baza probelor administrate și verificate în mod corespunzător.

4.2. Sancțiunea art.320¹ Cod penal prevede pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 160 la 200 de ore sau cu închisoare de până la 3 ani și sancțiunea art.320¹ Cod penal prevede pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 160 la 200 de ore sau cu închisoare de până la 3 ani.

Respectiv, potrivit art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, 1/3 din pedeapsa, muncă neremunerată în folosul comunității de la 104 ore la 134 ore, închisoarea de până la 2 ani.

Instanța de apel a considerat că, pedeapsa stabilită inculpatului Ghencea Igor pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.320¹ Cod penal sub formă de 2 ani închisoare și pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.320¹ Cod penal sub formă de 2 ani închisoare, cu aplicarea art.84 alin.(1) Cod penal - pedeapsa definitivă de 3 ani închisoare cu executare reală a pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, este una prea severă și neechitabilă.

În asemenea circumstanțe, instanța de apel a reținut că, la individualizarea pedepsei penale, prima instanța nu a luat în considerație caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, circumstanțele ce atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei.

Instanța de apel a conchis că, inculpatul Ghencea Igor a comis infracțiune intenționată din categoria infracțiunilor mai puțin grave, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, se caracterizează negativ la locul de trai, a fost observat de nenumărate ori în rândul persanelor ce se află în vizorul poliției, se află în conflict cu vecinii și cu mama sa, face abuz de alcool, anterior a fost condamnat pentru mai multe infracțiuni.

Respectiv, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Ghencea Igor, instanța de apel a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acestuia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează ori atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestora și anume are la întreținere 2 copii minori, cât și de prevederile art.364¹ Cod de procedură

penală. Astfel, a considerat necesar a stabili acestuia în baza art.320¹ Cod penal (episodul din 04 noiembrie 2021), pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, și în baza art.320¹ Cod penal (episodul din 28 noiembrie 2021), pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an.

Conform art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, a stabilit inculpatului Ghencea Igor, pedeapsa definitivă – sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 6 șase luni.

Totodată, instanța de apel a stabilit că, aplicarea pedepsei sub formă de închisoare cu executarea reală de către inculpatul Ghencea Igor, în speță nu este echitabilă, or, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit, fiind cazul suspendării condiționate a executării pedepsei.

Raționamentul de aplicare a prevederilor art.90 Cod penal are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei, cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Instanța de apel a reținut că, conform art.90 Cod penal, pedeapsa aplicată lui inculpatului Ghencea Igor sub formă de 1 an și 6 luni închisoare necesită a fi suspendată condiționat cu stabilirea perioadei de probațiune pe un termen de 2 ani și stabilirea obligațiilor prevăzute de art.90 alin.(6) Cod penal.

A mai considerat instanța de apel că, pedeapsa aplicată inculpatului va contribui la formarea unei atitudini de respect față de legea penală, precum și de valorile sociale și interesele protejate de acestea, din partea condamnatului, persoana să fie silită să înceteze activitatea criminală și să-și modifice comportamentul în conformitate cu prevederile legii. A remarcat că, pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

5. Procurorul, în temeiul art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, contestă cu recurs ordinar decizia instanței de apel și solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței Judecătoreiei Cahul, sediul Central din 08 februarie 2022.

În argumentarea recursului procurorul reiterează motivarea instanței de apel, „ *Colegiul judiciar conchide că, inculpatul Ghencea Igor a comis infracțiune intenționată din categoria infracțiunilor mai puțin grave, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află (f.d.57, 59, vol. I), se caracterizează negativ la locul de trai, a fost observat de nenumărate ori în rândul persanelor ce se află în vizorul poliției, se află în conflict cu vecinii și cu mama sa, face abuz de alcool, anterior a fost condamnat pentru mai multe infracțiuni (f.d.53-54, vol. I).*

În circumstanțele evidențiate, partea acuzării nu este de acord cu concluzia instanței de apel și consideră că pedeapsa penală stabilită lui Ghencea Igor este prea blândă și nu corespunde principiului individualizării pedepsei penale.

În acest sens, subliniază personalitatea inculpatului și anume că, potrivit caracteristicii eliberate pe numele Ghencea Igor la data de 08.11.2021, de către SSS al Sectorului de Poliție nr.5 „Colibași” al Inspectoratului de Poliție Cahul, Ghencea Igor, s-a stabilit că, este originar și locuitor permanent al satului Manta, raionul Cahul. Are doi copii minori la întreținere. Locuiește cu mama sa, Ghencea Măria, concubina Iorga Mihaela și cele două fete minore ale lui. Anterior a fost condamnat pentru mai multe infracțiuni comise de-a lungul anilor. Au fost fixate încălcări de legislație cu caracter contravențional și penal și a fost sancționat atât contravențional, cât și penal pentru încălcările respective. A fost observat de nenumărate ori în rândul de prieteni ce se află în

vizorul poliției. Deseori are conflicte cu vecinii și cu mama lui. Face abuz de alcool. Având emis ordin de restricție de urgență, Ghencea Igor l-a încălcat. La fel, a încălcat și ordonanța de protecție emisă pe termen de 3 luni de zile. Se caracterizează negativ, inculpatul Ghencea Igor la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, anterior a fost condamnat.

Totodată, în conformitate cu prevederile art.77 Cod penal, în acțiunile inculpatului Ghencea Igor există circumstanțe care agravează răspunderea penală, anterior a fost condamnat pentru alte fapte similare. Însă, instanța de apel, la individualizarea pedepsei inculpatului Ghencea Igor, nu a stabilit această împrejurare în calitate de circumstanță agravantă.

De asemenea, procurorul semnaleză comportamentul inculpatului după comiterea infracțiunii, și anume că, chiar dacă inculpatul Ghencea Igor a recunoscut faptele imputate în rechizitoriu și a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată în baza probelor administrate în cursul urmăririi penale (potrivit art.364¹ Cod de procedură penală), circumstanțele date nu demonstrează că inculpatul într-adevăr a conștientizat gravitatea infracțiunilor săvârșite și s-a pornit pe calea corijării.

Partea acuzării, consideră că pedeapsa definitivă - închisoare pe un termen de 1 an și 6 luni stabilită de instanța de apel lui Ghencea Igor nu este proporțională acțiunilor comise de inculpatul, mai mult, tema violenței în familie nu este o chestiune privată sau de familie, ci o chestiune de interes public, care implică acțiunea eficientă a statului. În jurisprudența sa, CEDO a remarcat că eșecul în a răspunde adecvat violenței de gen constituie o încălcare a art.14 al Convenției Europene (clauza non-discriminare), iar violența împotriva femeilor este o formă de inegalitate.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel a interpretat eronat regulile de individualizare a pedepsei penale, a liberat neîntemeiat pe inculpat Ghencea Igor de pedeapsa penală aplicând prevederile art.90 Cod penal - suspendarea condiționată a executării pedepsei penale cu închisoare.

Partea acuzării reiterează pct.12 din Hotărârea Plenului CSJ a RM nr.8 din 11.11.2013, „Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale la stabilirea pedepsei cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, instanța urmează să identifice circumstanțe importante care ar permite condamnarea cu suspendarea pedepsei. Iar, conform textului alin.(1) art.90 Cod penal, instanța numai motivat poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului cu concluzia că acesta se poate îndrepta fără executarea reală a pedepsei închisorii, motive care trebuie indicate în sentință.

Procurorul enunță că, aceste prescripții legale nu au fost respectate de instanța de apel, deoarece, potrivit părții descriptive a deciziei, la aplicarea pedepsei inculpatului Ghencea Igor, instanța de apel nu a motivat în niciun fel oportunitatea aplicării față de condamnat a suspendării condiționate a executării pedepsei închisorii, inclusiv în raport cu prescripțiile art.90 alin.(1) Cod penal, adică concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, limitându-se doar la transcrierea normelor legale. Astfel, reieșind din motivele și metodele comiterii infracțiunii, inculpatul se prezintă a fi o persoană social - periculoasă, și doar privarea de libertate va putea îngreui societatea de la manifestarea unor acțiuni de acest gen din partea lui Ghencea Igor.

În final, pedeapsa aplicată lui Ghencea Igor, precum și aplicarea prevederilor art.90 Cod penal de către instanța de apel, va fi apreciată ca atitudine tolerantă a statului față de aceste categorii de infracțiuni, ce va submina încrederea societății în eficiența și echitatea justiției.

6. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor art.422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Conform prevederilor art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conducându-se de dispozițiile din art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală. Or, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

Analizând decizia instanței de apel, prin prisma prevederilor art.414 Cod de procedură penală, se atestă că instanța de apel nu a ținut cont pe deplin de aceste cerințe și a comis următoarele erori de drept.

Astfel, Colegiul penal lărgit menționează că, drept temeiuri pentru declararea recursului, procurorul a indicat prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, în sensul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Cu referire la cele ce preced, Colegiul penal lărgit consideră că instanța de apel greșit și-a motivat soluția privind individualizarea executării pedepsei în privința inculpatului Ghencea Igor, astfel eronat aplicând în privința inculpatului dispoziția art.90 Cod penal.

Discordanța între cele reținute de instanța de apel și conținutul real al circumstanțelor cauzei, precum și ignorarea unor aspecte evidente, au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și greșit motivate în privința aplicării suspendării condiționate a executării pedepsei.

Potrivit prevederilor art.75 Cod penal, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele stabilite de lege de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Luând ca bază aceste prevederi ale legii penale și soluționând chestiunea cu privire la vinovăția inculpatului, de jure și de facto, instanța de judecată urmează să constate dacă s-au confirmat sau nu temeiurile prevăzute de legea penală pentru a-l supune pe inculpat răspunderii penale și decide asupra cuantumului pedepsei care urmează a i se stabili acestuia.

Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, prevăzute de art.61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și în limitele fixate în partea specială.

Principalele elemente de care judecătorul (sau completul de judecată), trebuie să țină seama de fiecare dată când soluționează cauza penală și când alege categoria de pedeapsă conform normelor generale prevăzute în art.art.62-71 Cod penal, sunt termenul și mărimea acesteia conform limitelor fixate în articolul respectiv al Părții speciale a Codului penal.

Limitele pedepsei, prevăzute în partea specială, sunt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite.

Gravitatea acesteia constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei, de scopul urmărit de împrejurările în care fapta a fost săvârșită, de urmările produse sau care urmau a se produce.

Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârșirea infracțiunii.

Aceste criterii generale și speciale privind individualizarea pedepsei sau valorificat anume în această ordine, fiind stabilit inculpatului Ghencea Igor termenul de pedeapsă, prevăzut de art.320¹ Cod penal.

Ulterior, după individualizarea pedepsei și stabilirea duratei și cuantumului acesteia, în cazul stabilirii pedepsei închisorii, continuă operațiunea de individualizare, dar sub aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin numirea tipului de penitenciar și soluționarea chestiunii dacă pedeapsa stabilită inculpatului trebuie să fie executată real ori, sub raportul personalității acestuia de a se corecta și reeduca, poate fi formulată concluzia că scopul pedepsei se poate atinge și prin aplicarea suspendării executării pedepsei în privința vinovatului pe o perioadă de probațiune stabilit de instanța de judecată.

Pe cale de consecință, raportat la considerentele expuse supra, Colegiul penal remarcă că aplicarea prevederilor art.90 Cod penal – suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea săvârșită de ea este un incident în viața acesteia.

Prin urmare, în sensul legii, în afară de motivele care au servit temei pentru stabilirea pedepsei principale, instanța trebuie să dea o motivare suplimentară, din care considerente a concluzionat că inculpatul nu este rațional să execute real termenul pedepsei stabilite.

Analizând condițiile în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facultate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

La caz, din actele dosarului se constată că inculpatul a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă, cu un grad prejudiciabil sporit, prin ce a fost periclitată ordinea de drept.

Conform art.90 alin.(1) Cod penal, la stabilirea pedepsei închisorii pe termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, poate ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită și poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune.

Mai mult, raționamentul de aplicare a prevederilor art.90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

La caz, așa cum rezultă din textul deciziei instanței de apel, aceasta a motivat dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei aplicate inculpatului, argumentând sub aspectul că

pedeapsa stabilită inculpatului va contribui la formarea unei atitudini de respect față de legea penală, precum și de valorile sociale și interesele protejate de acestea, din partea condamnatului, persoana să fie silită să înceteze activitatea criminală și să-și modifice comportamentul în conformitate cu prevederile legii, ceea ce se consideră de către instanța de recurs drept o concluzie eronată, care nu poate fi menținută.

Așadar, Colegiul penal lărgit statuează că, decizia instanței de apel în cauza dată, este afectată de insuficiență în partea motivării soluției adoptate privind stabilirea modul de executare a pedepsei. Or, instanța trebuia să dea o motivare suplimentară de ce a ajuns la concluzia că inculpatul nu este rațional să execute real termenul pedepsei stabilite.

Instanța de recurs, găsește întemeiate motivele recursului declarat de procuror și constată că, concluziile instanței de apel, precum că, corijarea inculpatului este posibilă prin aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, suspendarea condiționată a pedepsei, a fost greșită și neîntemeiată.

În situația dată, Colegiul penal lărgit reține că, inculpatul Ghencea Igor a comis o infracțiune mai puțin gravă (cu un impact social acut în societate), prezența circumstanței agravante – săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiuni similare (art.77 alin.(1) lit. a) Cod penal), anterior a fost condamnat de nenumărate ori (Vol. I, f.d.86-87), potrivit caracteristicii eliberate de IP Călărași, se caracterizează negativ – au fost fixate încălcări de legislație cu caracter contravențional și penal și a fost sancționat atât contravențional, cât și penal pentru încălcările respective. A fost observat de nenumărate ori în rândul de prieteni ce se află în vizorul poliției. Deseori are conflicte cu vecinii și cu mama lui. Face abuz de alcool. Având emis ordin de restricție de urgență, Ghencea Igor l-a încălcat. La fel, a încălcat și ordonanța de protecție emisă pe termen de 3 luni de zile (Vol. I, f.d.78).

Prin urmare, Colegiul penal lărgit constată că, personalitatea inculpatului Ghencea Igor nu prezintă garanțiile unei bune conduite, astfel pedeapsa stabilită nu va duce la atingerea deplină a scopului legii penale privind corectarea și reeducarea acestuia, precum și nici nu v-a constitui o avertizare publică pentru alte persoane de a-și însuși comportamente similare.

Subsidiar, Colegiul penal lărgit evidențiază că, corectarea inculpatului Ghencea Igor va fi asigurată doar prin executarea reală a pedepsei închisorii, circumstanța dată fiind reținută sub aspectul aprecierii personalității inculpatului, care nu a tras concluziile respective, nu s-a corectat și reeducat, și din nou a săvârșit fapte prevăzute de legea penală. Deci, anume executarea reală a pedepsei închisorii răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art.61 alin.(2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

La fel, pedeapsa este echitabilă atunci când ea impune infractorului lipsuri și restricții proporționale cu gravitatea infracțiunii și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, mai mult, pedeapsa este echitabilă când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de noi infracțiuni atât de către condamnat cât și de alte persoane, or, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă pentru corectarea infractorului și nici pentru a preveni săvârșirea de noi infracțiuni.

În baza celor expuse, Colegiul penal lărgit statuează că, la adoptarea soluției privind aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, instanța de apel nu a ținut pe deplin cont de toate circumstanțele expuse supra în coraport cu cumulul de probe administrat la materialele cauzei și circumstanțele cauzei, pe cale de consecință se atestă că decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale confirmându-se în prezenta cauză temeiurile de recurs prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, motive din care recursul ordinar declarat de către procuror urmează a fi admis, iar decizia instanței de apel în latura penală în partea stabilirii pedepsei nu poate fi

menținută, urmează a fi casată, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

La noua rejudecare a cauzei, instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art.art.93, 95, 101 Cod de procedură penală și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală, argumentând clar concluziile sale, ținând cont de motivele expuse în pct.6 din prezenta decizie.

7. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru, casează parțial decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 19 aprilie 2022, în latura penală în partea stabilirii pedepsei, în cauza penală în privința lui *Ghencea Igor xxx* și dispune rejudecarea cauzei în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În rest se menține decizia atacată.

Decizia nu se supune căilor de atac în partea dispusă rejudecării, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 10 august 2023.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Țurcan Anatolie

Talpă Boris

Eremciuc Ghenadie

Daguța Sergiu